

Dosarul nr. 2rac-142/2022
2-18140070-01-2rac-22062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C.Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Cotorobai, I. Secrieru, M. Anton)

Î N C H E I E R E

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Aliona Miron
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe
Acțiuni „Autocomerț-Service”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal
Chișinău și Primăria municipiului Chișinău împotriva Societății pe
Acțiuni „Autocomerț-Service” cu privire la încasarea datoriei pentru folosirea
terenului aferent imobilului,

împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 06 martie 2018, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău s-au
adresat cu cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva SA
„Autocomerț-Service” cu privire la încasarea datoriei pentru folosirea terenului
aferent identificat în baza numărului cadastral xxxx, situat în mun. Xxxx, în mărime
de 225 786,84 de lei, precum și compensarea cheltuielilor poștale în sumă de 7,95
lei.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 15 aprilie 2002, între
Primăria mun. Chișinău și SA „Autocomerț-Service” a fost încheiat contractul
privind darea în arendă a lotului de pământ, situat în mun. Xxxx, având la bază
decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 8/15-10 din 04.04.2002.

Terenul cu suprafața de 0,681 ha, pe care este amplasat imobilul pârâtei SA
„Autocomerț-Service” constituie proprietate municipală.

Potrivit prevederilor deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 3/24 din
02.04.2013 „Pentru aprobarea metodologiei calculării prețului estimativ al
terenurilor din intravilanul mun. Chișinău”, prețul de arendă al terenului nominalizat
constituie 28 399,50 lei pe an.

Reclamanții au relatat că, SA „Autocomerț-Service” nu a respectat prevederile
expres stipulate în legislație ce se manifestă prin neachitarea sumei de 225 786,84
lei, pentru folosirea bunului imobil - lotul de pământ cu suprafața totală de 0,681 ha,
nr. cadastral xxxx, situat în mun. Xxxx, pentru anii 15.04.2007 - 15.04.2018.
Consiliul municipal Chișinău a întreprins măsuri de tranșare prealabilă a litigiului,

prin reclamația expeditată nr. 01/1-08-224 din 22 ianuarie 2018, pârâtei fiindu-i acordat un termen suplimentar pentru înlăturarea încălcărilor specificate în legislație, solicitându-i-se stingerea integrală a datoriei, cerințe care însă au fost neglijate.

Reclamanții au menționat că, ulterior depunerii cererii de chemare în judecată, a fost stabilit că terenul a fost separat în două terenuri la cererea pârâtei SA „Autocomerț-Service” din anul 2005, în extrasul din Registrul bunurilor imobile fiind mențiunea respectivă.

A invocat faptul că, după expirarea termenului de valabilitate a contractului de arendă funciară, relațiile stabilite prin încheierea contractului de arendă funciară au continuat în mod tacit, pârâta SA „Autocomerț-Service” folosind terenul în continuare, iar careva achitări nu au parvenit.

Prin hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat de la SA „Autocomerț-Service” în beneficiul Consiliului mun. Chișinău, suma de 85 198, 50 de lei cu titlu de datorie pentru folosirea terenului aferent.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de către Primăria mun. Chișinău împotriva SA „Autocomerț-Service” cu privire la încasarea datoriei pentru folosirea terenului aferent, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată, iar cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul mun. Chișinău împotriva SA „Autocomerț-Service” cu privire la încasarea datoriei pentru folosirea terenului aferent, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului general de prescripție extinctivă.

S-a încasat de la SA „Autocomerț-Service” în beneficiul statului, suma de 2555,95 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, de plata căreia reclamantul a fost scutit la depunerea cererii în judecată.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Consiliul mun. Chișinău și Primarul general al mun. Chișinău, de SA „Autocomerț-Service”, reprezentat de avocatul Roșca-Bot Victoria și s-a menținut hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost declarat inadmisibil recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău (f.d. 11-15, vol. II).

La 31 mai 2022, SA „Autocomerț-Service” a depus recurs împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu emiterea unei decizii noi privind respingerea integrală a acțiunii (f.d. 26-29, vol. II).

În motivarea recursului a subliniat că până în prezent nu i-a fost comunicată decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 12 aprilie 2022 accesând portalul instanțelor de judecată a aflat despre decizia contestată.

La 27 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către SA „Autocomerț-Service”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 34, vol. II). Însă, până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit. Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată la 20 iulie 2020.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Consiliul mun. Chișinău și Primarul general al mun. Chișinău, de SA „Autocomerț-Service”, reprezentat de avocatul Roșca-Bot Victoria, și s-a menținut hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2021 a fost expediată în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal la 02 august 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc nr. 13391 (f.d. 217, vol. I).

În corespundere cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești, Colegiul constată că la 27 iulie 2021 decizia din 17 iunie 2021 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

De asemenea, relevante cazului sunt prevederile art. 183 alin. (4) din Codul civil, care statuează că, toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică.

Sub acest aspect, Colegiul constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, anume că decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin intermediul oficiului poștal a fost expediată la 02 august 2021 Societății pe Acțiuni „Autocomerț-Service”, la adresa juridică (sediul) acestuia mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 125/1, precum și faptul că a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 27 iulie 2021.

Relevant cazului este și faptul că în cadrul examinării admisibilității recursului depus de către Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, SA „Autocomerț-Service” a fost informată despre examinarea recursului, acest fapt fiind confirmat prin avizul

de recepție contrasemnat la 21 septembrie 2021 de către reprezentantul Societății pe Acțiuni „Autocomerț-Service” (f.d. 10, vol. II).

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că la data recepționării recursului Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău era în formă motivată anexată la materialele cauzei, fapt ce denotă că SA „Autocomerț-Service” cunoștea despre existența deciziei contestate.

Cu toate acestea, SA „Autocomerț-Service”, a declarat recursul împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la 31 mai 2022, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea inadmisibilă a recursului.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 22 septembrie 2021 și a expirat la data de 22 noiembrie 2021, recursul fiind depus la 31 mai 2022, fără o argumentare a depășirii termenului bazată pe probe corespunzătoare.

Totodată, careva probe că recurentul nu a avut acces la textul integral al deciziei nu au fost prezentate în instanța de recurs.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere probele din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs, demonstrează că SA „Autocomerț-Service” nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului său (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

În acest context, se va reitiera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Circumstanțele constatate denotă că SA „Autocomerț-Service” urma să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află prezentul litigiu.

Respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate inacțiunii SA „Autocomerț-Service” și a reprezentantului acesteia, avocatul Alexandru Bot.

În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu buna-

credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătoresc. Astfel, SA „Autocomerț-Service”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, urma să se intereseze la intervale rezonabile de timp despre derularea procesului în cauză.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, depusă de SA „Autocomerț-Service” la 31 mai 2022, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SA „Autocomerț-Service”.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. b), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Autocomerț-Service”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Aliona Miron

Victor Burduh